

Evaluatie Visie Landgoederen 'Gemeente Brummen, landgoed zonder grenzen' 2014

Op 3 september 2013 heeft u ingestemd met de Visie Landgoederen "Gemeente Brummen, landgoed zonder grenzen". Hieraan gekoppeld is het actieprogramma, waarvoor u € 200.000,- uit het Licht op Groen fonds beschikbaar hebt gesteld. Door de provincie Gelderland is vanuit het programma "Cultuur en erfgoed" een cofinanciering afgegeven van € 500.000,- voor de uitvoering van de visie en het bijbehorende actieprogramma, zijnde 50% van de totale kosten voor de uitvoering van de projecten. Daarnaast nemen de deelnemende landgoedeigenaren 25% van de kosten voor de uitvoering op zich.

Thema's

In 2014 zijn een tweetal zogenaamde perioden opengesteld, beide gedurende een maand. Binnen deze zogenaamde tenders konden de landgoedeigenaren projecten indienen waarvoor zij cofinanciering wensten te ontvangen. De projecten konden worden ingediend binnen een vijftal thema's uit de visie, te weten:

- Thema 1: Tuinen en parken
- Thema 2: Landschapselementen
- Thema 3: Historische gebouwen, bouwwerken en ornamenten
- Thema 4: Beken, sprengen, grachten en vijvers
- Thema 5: Diversen

Daarbij moet opgemerkt worden dat de thema's 3 en 5 (voor zover dit laatste thema componenten gebouwen bevat) geen gemeentelijke cofinanciering konden verkrijgen.

Werkgroep

Voor het beoordelen van de ingediende projecten is een werkgroep ingesteld. Om deze werkgroep vorm te geven zijn uitnodigingen verzonden aan de diverse partners in het buitengebied. Aan deze werkgroep nemen, naast de gemeente, deel:

- dhr. Lankester (Huis Empe);
- mevr. Nieboer – Van den Berg (De Wijde Landen);
- mevr. Linssen – Van Rossum (Spaensweerd);
- dhr. Hoogenberk (Havezathe Voorstonden);
- dhr. Velmans (voorzitter werkgroep Plattelandsvernieuwing en wijkraad Oeken Voorstonden Broek);
- dhr. Wijgman (wijkraad Leuvenheimsbelang);
- dhr. Aldershof (werkgroep Plattelandsvernieuwing, Poelenwerkgroep, landschapsnetwerk)
- mevr. Van den Berg (provincie, aanwezig bij behandeling projectaanvragen)

Binnen twee weken na sluiting van de tenders werden de ingediende projecten beoordeeld door de werkgroep. De leden hebben de projecten allen voor zich bestudeerd en tijdens de werkgroepvergadering werden de deelnemende landgoedeigenaren uitgenodigd, om de projecten toe te lichten en eventuele vragen te beantwoorden.

De werkgroep toetst de aanvragen aan de bepalingen uit het Ligt op Groen fonds, de visie en de bepalingen van de provincie uit het programma Cultuur en Erfgoed. Na toetsing accordeerde de werkgroep de ingediende projecten voor cofinanciering of keurde deze af. Tijdens deze vergaderingen was ook mevr. Van den Berg, beleidsadviseur Cultuurhistorie bij de provincie, aanwezig. Van zowel de werkgroep als de deelnemende landgoedeigenaren kwam positieve feedback op deze manier van behandeling van de ingediende projecten.

Projecten

Onderstaand een beschrijving per landgoed welke projecten zijn ingediend en geaccordeerd door de werkgroep. In de bijlagen zijn de ingediende projecten opgenomen per landgoed met de daarbij behorende financieringen.

Huis Empe

Huis Empe heeft na de eerste tender de oprijlaan kunnen vernieuwen, de sluisjes van de vijver weer werkbaar laten maken en is het historische Koetshuis (in combinatie met de BRIM) opnieuw geschilderd. In de tweede tender wordt een historische kas geplaatst ter vervanging van een oude tomatenkas. Hiermee wordt de monumentale waarde van het landgoed vergroot en blijft een historische kas behouden.

Daarnaast is in samenwerking met Spaensweerd en De Wijde Landen, met behulp van Stichting Landschapsbeheer Gelderland, een vrijwilligerswerkgroep opgericht voor het onderhoud in de tuinen en bossen van de landgoederen. Aan deze vrijwilligerswerkgroep nemen tevens mensen deel met een afstand tot de arbeidsmarkt, waarbij de aansluiting is gevonden met het Activerium. Deze eerste deelname aan de vrijwilligerswerkgroep betreft een pilot, en zal tevens worden geëvalueerd. De deelname van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt gaat op vrijwillige basis, zodat men een beter werkritme kan opbouwen. De vrijwilligerswerkgroep kan een springplank vormen naar betaald werk.

Havezathe Voorstonden

Na de eerste tender is bij Havezathe Voorstonden de beschoeiing van de gracht en de vijver vervangen met hout dat uit het eigen bos is vervaardigd. In de tweede tender is de beschoeiing van het eilandje in de vijver vervangen, diverse bomen, waaronder de oudste sequoia van Nederland, hebben onderhoud gekregen en een historisch legraam van de monumentale koude bak is hersteld. In een koude bak worden de vroege groenten gekweekt.

Huis te Eerbeek

Huis te Eerbeek heeft aan de eerste tender deelgenomen. Hierin hebben zij voor 1 project ingeschreven op meerdere thema's. Zo is de beschoeiing van de vijver vervangen en verhoogd, zijn de oevers van de vijver hersteld, er is een baggerdepot gerealiseerd voor het bagger uit de vijver (dat vervolgens weer op de weilanden mocht worden uitgereden) en zijn er herstelwerkzaamheden uitgevoerd aan diverse waterpartijen, waaronder de sluis. Deze werkzaamheden zijn uitgevoerd om de vijver weer als wijer te kunnen laten functioneren. Dit gehele project betrof een samenwerking tussen het Waterschap Vallei en Veluwe, Stichting Beken en Sprengen, de Rotary Zutphen-Eerbeek, Geldersch Landschap, de Korenmolen en de gemeente. Met dit project is gedurende de zomermaanden meer water opgeslagen in de vijver, waardoor op de zaterdagen (en de zondagen in het hoogseizoen) de historische Oliemolen kon draaien en zijn werk kon laten zien aan de bezoekers. Dit heeft een significante stijging van het bezoekersaantal opgeleverd en de samenwerking tussen de partijen blijft behouden.

De Molenbeek

Gedurende de eerste tender heeft De Molenbeek het hekwerk en de toegangshek om het huis en naar het bos hersteld. Tevens hebben de eerste herstelwerkzaamheden plaatsgevonden op het (droge) heideveldje in het bos, zijn er herstelwerkzaamheden geweest aan het metselwerk van de monumentale boswachterswoning en is er onderzoek geweest naar de loop van de Gravinnebeek, waarbij tevens is gekeken naar de benodigde herstelwerkzaamheden.

Tijdens de tweede tender worden er leilinden geplant bij de historische boerderij. In het verleden stonden er ook leilinden voor de boerderij, echter zijn deze door ouderdom verwijderd. Daarnaast blijven de werkzaamheden voortduren voor het herstel van het heideveldje, wordt de huiszwam bestreden in de fundatie van het huis De Molenbeek en worden de dakjes van de monumentale boerderij vervangen.

Spaensweerd

Ook Spaensweerd heeft een druk jaar achter de rug. In de eerste tender zijn er paden aangelegd in de tuinen, ten behoeve van de openstelling. Daarnaast is er gestart met het herstel van de tuinmuur, de toegangspoort en de verlichting. In de tweede tender is de tuinmuur gereed gemaakt, is het hekwerk aan de voorzijde van de tuin hersteld en is van een dode beuk in de beukenrij een kunstwerk gemaakt. Daarnaast is in samenwerking met De Wijde Landen, Huis Empe en Stichting Landschapsbeheer Gelderland een vrijwilligerswerkgroep opgericht.

De Wijde Landen

Ook De Wijde Landen heeft aan beide tenders deelgenomen. In de eerste tender is de voortuin hersteld in de oorspronkelijke vorm, tevens voor de openstelling van de tuin. In de tweede tender is de reeds eerder genoemde vrijwilligerswerkgroep opgericht.

Register voor restauratiewerk

Opgemerkt moet worden dat de werkzaamheden op de landgoederen worden uitgevoerd door lokale bedrijven die zijn opgenomen in het Register Kwaliteitsregeling Kennis & Kunde van de Monumentenwacht. Dit Register bevat gekwalificeerde bedrijven voor restauratie- en onderhoudswerk aan monumenten en cultureel erfgoed. Voor één bedrijf was dit nog niet het geval, maar ook dit bedrijf is door de werkzaamheden op één van deze landgoederen inmiddels gecertificeerd en aangesloten bij het register.

Uitbreiding van de deelnemers

In 2014 hebben een zestal landgoederen deel genomen aan het uitvoeringsprogramma behorende bij de visie landgoederen. In de werkgroep is de zorg geuit van het stilzwijgen van andere landgoedeigenaren, ondanks persoonlijke toezending van de aanvraagformulieren. Met de werkgroepleden is afgesproken dat een ieder het uitvoeringsprogramma bij de overige landgoedeigenaren onder de aandacht brengt voor de volgende tender. Indien een nog niet deelnemende landgoedeigenaar een toelichting wenst met de portefeuillehouder behoort dit uiteraard tot de mogelijkheden. Wel moet beseft worden dat niet iedere landgoedeigenaar over voldoende financiën beschikt om de benodigde 25% van de kosten per project zelf bij te dragen. In dat geval is het niet deelnemen aan het actieprogramma begrijpelijk.